

198

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 6 lutego 2009 r.

w sprawie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt akwakultury²⁾

Na podstawie art. 61 ust. 1 pkt 1 lit. a—f, h oraz j ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób i tryb zwalczania chorób zakaźnych zwierząt akwakultury, których wykaz jest określony w załączniku do rozporządzenia, a w szczególności:

- 1) sposób i tryb postępowania przy podejrzeniu wystąpienia oraz stwierdzeniu wystąpienia tych chorób;
- 2) rodzaj próbek pobieranych do badań diagnostycznych oraz sposób ich pobierania i wysyłania;
- 3) środki stosowane przy zwalczaniu tych chorób;
- 4) procedury czyszczenia i odkażania;
- 5) wymagania niezbędne do uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefy lub enklawy położonych na tym terytorium za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury oraz szczegółowy tryb tego uznawania, a także warunki i tryb zawieszania, cofnięcia oraz ponownego uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefy lub enklawy położonych na tym terytorium, w stosunku do których cofnięto to uznanie;
- 6) wykonywanie szczepień przeciwko tym chorobom.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) egzotyczna choroba zakaźna zwierząt akwakultury — jedną z chorób zakaźnych zwierząt akwakultury wymienionych w załączniku do rozporządzenia w części I;
- 2) nieegzotyczna choroba zakaźna zwierząt akwakultury — jedną z chorób zakaźnych zwierząt akwakultury wymienionych w załączniku do rozporządzenia w części II;

3) odłogowanie — działania związane z usunięciem z gospodarstwa:

- a) zwierząt akwakultury z gatunków wrażliwych na chorobę zakaźną tych zwierząt lub zwierząt akwakultury, które mogą przenosić dany czynnik chorobotwórczy wywołujący tę chorobę,
- b) wody, jeżeli jest to możliwe;

4) obszar zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej zwierząt akwakultury — obszar wokół skażonego gospodarstwa lub obszaru hodowli mięczaków, na którym stosuje się środki zwalczania danej choroby mające na celu zapobieżenie jej rozprzestrzenianiu się;

5) zakażenie — obecność rozmnażającego się lub rozwijającego się w inny sposób, lub utajonego czynnika chorobotwórczego, wywołującego chorobę zakaźną zwierząt w organizmie zwierzęcia wodnego lub na powierzchni jego ciała;

6) skażona strefa lub enklawa — strefę lub enklawę, w której stwierdzono wystąpienie zakażenia.

§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefie lub enklawie położonych na tym terytorium:

- 1) uznanych za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury — rozumie się przez to terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefę lub enklawę kategorii I;
- 2) objętych programem określonym w art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, zwanej dalej „ustawą” — rozumie się przez to terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefę lub enklawę kategorii II;
- 3) o statusie nieokreślonym — rozumie się przez to terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefę lub enklawę kategorii III;
- 4) objętych programem określonym w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy — rozumie się przez to terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefę lub enklawę kategorii IV;
- 5) skażonych — rozumie się przez to terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefę lub enklawę kategorii V.

§ 4. 1. Powiatowy lekarz weterynarii, po otrzymaniu zawiadomienia o podejrzeniu wystąpienia egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury lub o podejrzeniu wystąpienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefie lub enklawie położonych na tym terytorium, uznanych za wolne od nieegzotycznej

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Przepisy rozporządzenia częściowo wdrażają postanowienia dyrektywy Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób (Dz. Urz. UE L 328 z 24.11.2006, str. 14, z późn. zm.).

choroby zakaźnej zwierząt akwakultury lub o statusie nieokreślonym, nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, podejmuje niezwłocznie następujące czynności mające na celu wykrycie albo wykluczenie tej choroby:

- 1) pobiera, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej określonymi dla danej choroby, próbki do badań diagnostycznych oraz przekazuje je do laboratorium, o którym mowa w art. 23 ust. 3 lub 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842, z późn. zm.³⁾);
- 2) do czasu uzyskania wyników badań, o których mowa w pkt 1:
 - a) obejmuje gospodarstwo lub obszar hodowli mięczaków, w którym stwierdzono podejrzenie wystąpienia tej choroby, nadzorem urzędowym i stosuje środki mające na celu zapobieżenie rozprzestrzenianiu się tej choroby na inne zwierzęta wodne,
 - b) zakazuje przemieszczania zwierząt akwakultury z i do gospodarstwa lub obszaru hodowli mięczaków, w którym stwierdzono podejrzenie wystąpienia tej choroby.

2. Powiatowy lekarz weterynarii, na wniosek posiadacza zwierząt akwakultury, może wyrazić zgodę na przemieszczanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, pod jego nadzorem, określając jednocześnie warunki, po spełnieniu których jest to możliwe.

§ 5. 1. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych badań diagnostycznych próbek, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, stwierdzono wystąpienie egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury lub stwierdzono wystąpienie nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefie lub enklawie położonych na tym terytorium, uznanych za wolne od tej choroby lub o statusie nieokreślonym, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza dochodzenie epizootyczne w celu ustalenia, w szczególności:

- 1) źródeł i dróg zakażenia zwierząt akwakultury tą chorobą;
- 2) dróg przemieszczania zwierząt akwakultury z gospodarstwa lub obszaru hodowli mięczaków w okresie, w którym choroba ta mogła rozwijać się w gospodarstwie lub obszarze hodowli mięczaków przed otrzymaniem zawiadomienia, o którym mowa w § 4 ust. 1;
- 3) innych gospodarstw lub obszarów hodowli mięczaków, w których zwierzęta akwakultury z gatunków wrażliwych mogły zostać zakażone.

2. Jeżeli w wyniku dochodzenia epizootycznego, o którym mowa w ust. 1, zostanie stwierdzone, że choroba mogła zostać przeniesiona do innych gospodarstw, na inne obszary hodowli mięczaków lub do wód naturalnych, w gospodarstwach tych, na tych obszarach lub w tych wodach stosuje się środki określone w § 4 ust. 1.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 145, poz. 916, Nr 195, poz. 1201, Nr 227, poz. 1505 i Nr 237, poz. 1655 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 105.

3. Jeżeli zlewnia lub obszar przybrzeżny są rozległe, powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na ograniczenie stosowania środków, o których mowa w § 4 ust. 1, do obszaru wokół gospodarstwa lub obszaru hodowli mięczaków, w którym podejrzewa się wystąpienie choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, jeżeli uzna, że ustanowiony obszar jest wystarczający, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się tej choroby.

4. Główny Lekarz Weterynarii informuje państwa członkowskie Unii Europejskiej lub państwa trzecie sąsiadujące z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o podejrzeniu wystąpienia egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury lub o podejrzeniu wystąpienia nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefie lub enklawie położonych na tym terytorium, uznanych za wolne od tej choroby lub o statusie nieokreślonym, jeżeli istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się tych chorób na terytorium tych państw.

§ 6. Środki określone w § 4 ust. 1 pkt 2 stosuje się do dnia wykluczenia przez powiatowego lekarza weterynarii na podstawie wyników badań diagnostycznych próbek, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1:

- 1) egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury lub
- 2) nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefie lub enklawie położonych na tym terytorium, uznanych za wolne od tej choroby lub o statusie nieokreślonym.

§ 7. 1. W przypadku stwierdzenia wystąpienia egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury w gospodarstwie lub na obszarze hodowli mięczaków, powiatowy lekarz weterynarii:

- 1) uznaje to gospodarstwo lub ten obszar za skażone;
- 2) określa obszar zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, obejmujący obszar ochronny i obszar nadzoru;
- 3) zakazuje odnowy populacji zwierząt wodnych i przemieszczania zwierząt akwakultury w obrębie obszaru zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, a także do i z tego obszaru;
- 4) stosuje dodatkowe środki w celu zapobieżenia dalszemu rozprzestrzenianiu się tej choroby.

2. Powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na odnowę populacji zwierząt wodnych lub przemieszczanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, pod jego nadzorem, określając dodatkowe warunki zapobiegające rozprzestrzenianiu się egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, po spełnieniu których jest to możliwe.

§ 8. 1. Zwierzęta akwakultury, które osiągnęły rozmiary handlowe i nie wykazują objawów klinicznych egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, mogą zostać odłowione lub zebrane pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi lub dalszego przetwarzania przeprowadzanego w zakładach przetwórczych.

2. Odławianie, zbieranie i wprowadzanie do zakładów wysyłkowych lub zakładów oczyszczania, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającym szczegółowe przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14) w załączniku I w pkt 2.7 i 2.8, zwierząt akwakultury określonych w ust. 1, dalsze przetwarzanie tych zwierząt oraz działania związane z przygotowaniem tych zwierząt do spożycia przez ludzi, przeprowadza się w warunkach uniemożliwiających przenoszenie czynnika chorobotwórczego, wywołującego egzotyczną chorobę zakaźną zwierząt akwakultury.

3. Zakłady wysyłkowe lub zakłady oczyszczania, lub inne zakłady prowadzące podobną działalność wyposaża się w system oczyszczania ścieków unieszkodliwiający czynnik chorobotwórczy wywołujący egzotyczną chorobę zakaźną zwierząt akwakultury lub ścieki z tych zakładów oczyszcza się w taki sposób, aby zmniejszyć do dopuszczalnego poziomu ryzyko przeniesienia tego czynnika do wód naturalnych.

§ 9. 1. Martwe ryby i skorupiaki oraz żywe ryby i skorupiaki wykazujące objawy kliniczne egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury są usuwane i unieszkodliwiane pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, w sposób określony w rozporządzeniu (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1774/2002”, zgodnie z opisem zadań zawartym w planie gotowości zwalczania tej choroby.

2. Zwierzęta akwakultury, które nie osiągnęły rozmiarów handlowych i nie wykazują objawów klinicznych egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, są usuwane i unieszkodliwiane pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, w sposób określony w rozporządzeniu nr 1774/2002, zgodnie z opisem zadań zawartym w planie gotowości zwalczania tej choroby oraz przy uwzględnieniu typu gospodarstw lub obszarów hodowli mięczaków i rodzaju produkcji prowadzonej w tych gospodarstwach lub na tych obszarach, a także ryzyka, jakie zwierzęta te stwarzają dla dalszego rozprzestrzeniania się tej choroby.

3. Po usunięciu zwierząt, o których mowa w ust. 1 i 2, skażone gospodarstwa lub obszary hodowli mięczaków:

- 1) poddaje się odłogowaniu przez czas niezbędny do wyeliminowania czynnika chorobotwórczego wywołującego egzotyczną chorobę zakaźną zwierząt akwakultury — jeżeli jest to możliwe;
- 2) oczyszcza się i odkaża — jeżeli jest to konieczne.

4. Gospodarstwa lub obszary hodowli mięczaków, w których prowadzi się chów zwierząt akwakultury z gatunków innych niż wrażliwe na egzotyczną chorobę zakaźną zwierząt akwakultury, mogą być poddane odłogowaniu po przeprowadzeniu przez powiatowego lekarza weterynarii analizy ryzyka.

§ 10. Powiatowy lekarz weterynarii, w celu zapobieżenia rozprzestrzenianiu się egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury na zwierzęta wodne inne niż te, u których wystąpiła ta choroba, stosuje środki określone w § 4—9 w zależności od sytuacji epizootycznej i ryzyka stwarzanego przez tę chorobę.

§ 11. 1. Środki określone w § 7—9 stosuje się do dnia:

- 1) wyeliminowania czynnika chorobotwórczego wywołującego egzotyczną chorobę zakaźną zwierząt akwakultury oraz usunięcia zwierząt akwakultury, o których mowa w § 9 ust. 1 i 2;
- 2) uzyskania wyników badań diagnostycznych wykluczających wystąpienie egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury.

2. Próbkę do badań diagnostycznych z gospodarstw lub obszarów hodowli mięczaków znajdujących się na obszarze zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej zwierząt akwakultury pobiera się w sposób uwzględniający typ tych gospodarstw lub obszarów hodowli mięczaków oraz rodzaj produkcji w nich prowadzonej, a także zgodnie z metodyką określoną dla danej egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury.

§ 12. 1. W przypadku stwierdzenia wystąpienia nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w strefie lub enklawie położonych na tym terytorium uznanych za wolne od tej choroby, w celu ponownego uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefy lub enklawy położonych na tym terytorium za wolne od tej choroby:

- 1) powiatowy lekarz weterynarii może zastosować środki określone w § 7—9 lub
- 2) Główny Lekarz Weterynarii, zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy, opracowuje program zwalczania tej choroby.

2. W przypadku zastosowania środków określonych w § 7—9 powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na prowadzenie chowu zwierząt akwakultury niewykazujących objawów klinicznych nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury do czasu osiągnięcia przez nie rozmiarów handlowych lub na przemieszczenie tych zwierząt do innej skażonej strefy lub enklawy.

3. W przypadku wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 2, powiatowy lekarz weterynarii stosuje środki ograniczające lub, jeżeli jest to możliwe, zapobiegające rozprzestrzenianiu się nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury.

4. Jeżeli nie są podejmowane działania mające na celu ponowne uznanie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefy lub enklawy położonych na tym terytorium za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, powiatowy lekarz weterynarii stosuje środki zapobiegające rozprzestrzenianiu się tej choroby określone w § 13.

§ 13. 1. W przypadku stwierdzenia wystąpienia nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w strefie lub enklawie położonych na tym terytorium, objętych

programem określonym w art. 57 ust. 1 pkt 1 lub 3 ustawy, o statusie nieokreślonym lub skażonych (nieuznanych za wolne od tej choroby), powiatowy lekarz weterynarii, w celu zapobieżenia rozprzestrzenieniu się tej choroby:

- 1) uznaje gospodarstwo lub obszar hodowli mięczaków za skażone;
- 2) określa obszar zapobiegania rozprzestrzenieniu się choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, obejmujący obszar ochronny i obszar nadzoru.

2. Zwierzęta akwakultury pochodzące z obszaru zapobiegania rozprzestrzenieniu się choroby zakaźnej zwierząt akwakultury są:

- 1) przemieszczane wyłącznie do skażonych gospodarstw lub obszarów hodowli mięczaków lub
- 2) zbierane i poddawane ubojowi w celu spożycia przez ludzi, zgodnie z § 8 ust. 1.

3. Martwe ryby i skorupiaki są usuwane i unieszkodliwiane pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, w sposób określony w rozporządzeniu nr 1774/2002, z uwzględnieniem typu gospodarstw lub obszarów hodowli mięczaków i rodzaju produkcji prowadzonej w tych gospodarstwach lub obszarach oraz ryzyka, jakie zwierzęta te stwarzają dla dalszego rozprzestrzenienia się nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury.

§ 14. 1. W przypadku podejrzenia wystąpienia lub stwierdzenia wystąpienia u dzikich zwierząt wodnych:

- 1) egzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury,
- 2) nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w strefie lub enklawie położonych na tym terytorium, uznanych za wolne od tej choroby

— powiatowy lekarz weterynarii monitoruje sytuację epizootyczną i stosuje środki mające na celu zapobieżenie rozprzestrzenieniu się tej choroby.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Główny Lekarz Weterynarii informuje Komisję Europejską i pozostałe państwa członkowskie Unii Europejskiej o zastosowanych środkach.

§ 15. 1. Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, jeżeli:

- 1) terytorium Rzeczypospolitej Polskiej sąsiaduje z terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, które nie jest uznane za wolne od tej choroby, lub terytorium państwa trzeciego, lub obszary zlewni są wykorzystywane wspólnie z takim państwem — została określona przez Głównego Lekarza Weterynarii strefa buforowa, której granice wyznaczono w taki sposób, aby zapobiec biernemu wprowadzeniu tej choroby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz

- 2) nie występują na nim zwierzęta wodne z gatunków wrażliwych na tę chorobę lub

- 3) warunki panujące na tym terytorium oraz w znajdujących się na nim źródłach wodnych uniemożliwiają przetrwanie czynnika chorobotwórczego wywołującego tę chorobę, lub

- 4) nie został stwierdzony na tym terytorium żaden kliniczny przypadek wystąpienia tej choroby w okresie 10 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o uznanie tego terytorium za wolne od tej choroby lub gdy status tego terytorium był nieznan przed wprowadzeniem nadzoru ukierunkowanego, w szczególności z powodu braku warunków sprzyjających wystąpieniu klinicznej postaci tej choroby, oraz pod warunkiem że:

- a) na terytorium tym były stosowane środki bezpieczeństwa biologicznego obejmujące co najmniej:

— obowiązek powiadamiania organów Inspekcji Weterynaryjnej o podejrzeniu i stwierdzeniu wystąpienia tej choroby,

— funkcjonowanie systemu wczesnego wykrywania, umożliwiającego skuteczne wykluczenie albo stwierdzenie tej choroby oraz powiadomienie o niej, a w szczególności:

— niezwłoczne rozpoznanie tej choroby na podstawie występujących objawów klinicznych, w tym nowo rozpoznanej poważnej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury lub niewyjaśnionej śmiertelności w gospodarstwach, na obszarach hodowli mięczaków lub w środowisku naturalnym,

— niezwłoczne powiadomienie organu Inspekcji Weterynaryjnej o podejrzeniu wystąpienia tej choroby umożliwiające natychmiastowe przeprowadzenie badań diagnostycznych,

- b) gospodarstwa lub obszary hodowli mięczaków, w których prowadzi się hodowlę gatunku wrażliwego na tę chorobę, były objęte nadzorem ukierunkowanym co najmniej przez 2 lata i nie stwierdzono wystąpienia czynnika chorobotwórczego wywołującego tę chorobę, lub

- 5) mimo występowania na tym terytorium zwierząt akwakultury z gatunków wrażliwych na tę chorobę oraz warunków sprzyjających wystąpieniu jej klinicznej postaci, w okresie 10 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o uznanie tego terytorium za wolne od tej choroby, nie zaobserwowano przypadków wystąpienia tej choroby oraz pod warunkiem, że są spełnione wymagania wymienione w pkt 4 lit. a i b oraz określone w ust. 4.

2. Nadzór ukierunkowany, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, obejmuje bieżącą inspekcję przeprowadzaną przez powiatowego lekarza weterynarii, pobieranie próbek zwierząt wodnych do badań diagnostycznych oraz obowiązek niezwłocznego powiadamiania o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt akwakultury podlegającej obowiązkowi zwalczania lub o podwyższonej śmiertelności.

3. System wczesnego wykrywania, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie, obejmuje w szczególności:

- 1) przygotowanie osób zatrudnionych w sektorze akwakultury lub prowadzących działalność w zakresie przetwarzania zwierząt akwakultury do rozpoznawania objawów klinicznych wskazujących na wystąpienie choroby zakaźnej zwierząt akwakultury oraz przeszkolenie lekarzy weterynarii lub innych osób zajmujących się zdrowiem zwierząt wodnych w zakresie rozpoznawania i powiadamiania o podejrzeniu wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt akwakultury oraz wykrywania i powiadamiania o nietypowych przypadkach wystąpienia takiej choroby;
- 2) dostęp organów Inspekcji Weterynaryjnej do laboratoriów, o których mowa w art. 23 ust. 3 lub 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, wyposażonych w urządzenia do diagnozowania i rozróżniania chorób zakaźnych zwierząt akwakultury i nowo rozpoznanych poważnych chorób zwierząt akwakultury.

4. Jeżeli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej występują obszary, na których liczba gospodarstw lub obszarów hodowli mięczaków objętych nadzorem ukierunkowanym jest ograniczona, a dane epizootyczne zebrane w czasie sprawowania nadzoru ukierunkowanego są niewystarczające, nadzorem ukierunkowanym obejmuje się także populacje dzikich zwierząt wodnych z gatunków wrażliwych na nieegzotyczną chorobę zakaźną zwierząt akwakultury występujące na tych obszarach.

§ 16. 1. Strefę położoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za wolną od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, jeżeli:

- 1) w strefie tej oraz w źródłach wodnych znajdujących się na jej obszarze nie występują zwierzęta wodne z gatunków wrażliwych na tę chorobę lub
- 2) warunki panujące w tej strefie oraz w źródłach wodnych znajdujących się na jej obszarze uniemożliwiają przetrwanie czynnika chorobotwórczego wywołującego tę chorobę, lub
- 3) nie został stwierdzony w tej strefie żaden kliniczny przypadek wystąpienia tej choroby w okresie 10 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o uznanie tej strefy za wolną od tej choroby lub gdy status tej strefy był nieznany przed wprowadzeniem nadzoru ukierunkowanego, w szczególności z powodu braku warunków sprzyjających wystąpieniu klinicznej postaci tej choroby oraz pod warunkiem, że są spełnione wymagania wymienione w § 15 ust. 1 pkt 4 lit. a i b oraz określone w § 15 ust. 4, lub
- 4) mimo występowania w tej strefie zwierząt akwakultury z gatunków wrażliwych na tę chorobę oraz warunków sprzyjających wystąpieniu jej klinicznej postaci, w okresie 10 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o uznanie tej strefy za wolną od tej choroby nie zaobserwowano przypadków wystąpienia tej choroby oraz pod warunkiem, że są spełnione wymagania wymienione w § 15 ust. 1 pkt 4 lit. a i b oraz określone w § 15 ust. 4.

2. W przypadku gdy strefa obejmuje obszar większy niż terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, może ona zostać uznana za wolną od nieegzotycznej choro-

by zakaźnej zwierząt akwakultury, jeżeli na całym obszarze tej strefy zostały spełnione wymagania określone w ust. 1 pkt 3 lub 4 oraz w ust. 3. Wniosek o uznanie tej strefy za wolną od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury w zakresie części strefy, która znajduje się na terytorium danego państwa, składa to państwo.

3. W przypadku ustanowienia strefy buforowej, w której jest realizowany program monitorowania nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, granice tej strefy wyznacza się w taki sposób, aby zapobiec biernemu wprowadzeniu tej choroby do strefy uznanej za wolną od tej choroby.

4. Do oświadczenia lub wniosku o uznanie strefy za wolną od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury dołącza się mapę z wyraźnie zaznaczonymi granicami tej strefy.

§ 17. 1. Enklawę położoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, obejmującą jedno lub więcej gospodarstw, lub obszarów hodowli mięczaków, której status epizootyczny w odniesieniu do danej nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury jest uzależniony od statusu epizootycznego otaczających ją wód naturalnych, uznaje się za wolną od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, jeżeli:

- 1) w enklawie tej oraz w źródłach wodnych znajdujących się na jej obszarze nie występują zwierzęta wodne z gatunków wrażliwych na tę chorobę lub
- 2) warunki panujące w tej enklawie oraz w źródłach wodnych znajdujących się na jej obszarze uniemożliwiają przetrwanie czynnika chorobotwórczego wywołującego tę chorobę, lub
- 3) w celu ochrony przed wprowadzeniem tej choroby do gospodarstwa położonego w enklawie są stosowane dodatkowe środki zapobiegające przedostaniu się do tej enklawy, w szczególności wektorów lub zwierząt wodnych z gatunków wrażliwych na tę chorobę, niewykazujących objawów klinicznych tej choroby, w których organizmie bytują i rozmnażają się czynniki chorobotwórcze, stanowiące potencjalne źródło zakażenia dla wrażliwych na tę chorobę zwierząt akwakultury, oraz
- 4) nie został stwierdzony w tej enklawie żaden kliniczny przypadek wystąpienia tej choroby w okresie 10 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o uznanie tej enklawy za wolną od tej choroby lub gdy status tej enklawy lub wód ją otaczających był nieznany przed wprowadzeniem nadzoru ukierunkowanego, w szczególności z powodu braku warunków sprzyjających wystąpieniu klinicznej postaci tej choroby oraz pod warunkiem, że są spełnione wymagania wymienione w § 15 ust. 1 pkt 4 lit. a i b oraz określone w § 15 ust. 4, lub
- 5) mimo występowania w tej enklawie zwierząt akwakultury z gatunków wrażliwych na tę chorobę oraz warunków sprzyjających wystąpieniu jej klinicznej postaci, w okresie 10 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o uznanie tej enklawy za wolną od tej choroby, nie zaobserwowano przypadków wystąpienia tej choroby oraz pod warunkiem, że są spełnione wymagania wymienione w § 15 ust. 1 pkt 4 lit. a i b oraz określone w § 15 ust. 4.

2. Enklawę położoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, obejmującą jedno lub więcej gospodarstw, których status epizootyczny w odniesieniu do danej nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury nie jest uzależniony od statusu epizootycznego otaczających je wód naturalnych, uznaje się za wolną od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, jeżeli:

- 1) są spełnione warunki określone w ust. 1 pkt 1 lub 2, lub
- 2) enklawa ta ma zapewnione dostawy wody:
 - a) z zakładu oczyszczającego wodę w celu zmniejszenia ryzyka wprowadzenia czynników chorobotwórczych do enklawy lub
 - b) bezpośrednio ze studni, hydrogeologicznego otworu eksploatacyjnego lub źródła, przy czym jeżeli źródło dostaw wody znajduje się poza obszarem gospodarstwa, to woda jest dostarczana do tego gospodarstwa za pomocą rurociągu;
- 3) istnieją naturalne lub sztuczne bariery uniemożliwiające zwierzętom wodnym przedostanie się z otaczających ją cieków wodnych do gospodarstw położonych w tej enklawie;
- 4) jest zabezpieczona przed zalaniem lub przenikaniem do niej wody z otaczających ją cieków wodnych — jeżeli jest to konieczne;
- 5) jest spełniony warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3;
- 6) zostały spełnione wymagania wymienione w § 15 ust. 1 pkt 4 lit. a i b oraz określone w § 15 ust. 4.

3. Do oświadczenia lub wniosku o uznanie enklawy za wolną od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury dołącza się mapę z wyraźnie zaznaczonymi granicami tej enklawy.

§ 18. 1. Gospodarstwo stanowiące jedną jednostkę epizootyczną, którego status epizootyczny w odniesieniu do nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury nie jest uzależniony od statusu epizootycznego wód otaczających to gospodarstwo, w którym podejmuje się po raz pierwszy działalność w zakresie prowadzenia chowu lub hodowli zwierząt akwakultury w enklawie uznanej za wolną od tej choroby, spełniające wymagania określone w § 17 ust. 2, może zostać uznane za wolne od tej choroby bez pobierania próbek do badań diagnostycznych wymaganych do uzyskania statusu wolnego od tej choroby.

2. Gospodarstwo stanowiące jedną jednostkę epizootyczną, którego status epizootyczny w odniesieniu do nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury nie jest uzależniony od statusu epizootycznego wód otaczających to gospodarstwo, w którym wznowia się działalność w zakresie prowadzenia chowu lub hodowli zwierząt akwakultury w enklawie uznanej za wolną od tej choroby, spełniające wymagania określone w § 17 ust. 2, może zostać uznane za wolne od tej choroby bez pobierania próbek do badań diagnostycznych wymaganych do uzyskania statusu wolnego od tej choroby, jeżeli:

- 1) są znane dane dotyczące statusu epizootycznego tego gospodarstwa w okresie ostatnich 4 lat prowadzenia w nim działalności w zakresie prowadzenia chowu lub hodowli zwierząt akwakultury, a jeżeli ta działalność jest prowadzona przez okres krótszy niż 4 lata — dane z całego okresu prowadzenia tej działalności;
- 2) w gospodarstwie tym nie były stosowane środki zwalczania nieegzotycznych chorób zakaźnych zwierząt akwakultury i nie stwierdzono w nim przypadków wystąpienia tych chorób;
- 3) gospodarstwo to zostało oczyszczone i odkażone przed wprowadzeniem zwierząt akwakultury, jaj lub gamet do gospodarstwa, a następnie, jeżeli jest to konieczne, poddane odłogowaniu.

§ 19. Szczegółowe wymagania dotyczące nadzoru ukierunkowanego, stref buforowych, pobierania próbek do badań diagnostycznych i sposobu przeprowadzania tych badań, niezbędne do uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefy lub enklawy położonych na tym terytorium za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, są określone w przepisach Komisji Europejskiej wydanych zgodnie z art. 62 ust. 2 dyrektywy Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób (Dz. Urz. UE L 328 z 24.11.2006, str. 14, z późn. zm.).

§ 20. Główny Lekarz Weterynarii sporządza, umieszcza na stronie internetowej administrowanej przez Główny Inspektorat Weterynarii i aktualizuje wykaz stref i enklaw, które zostały uznane za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, z wyłączeniem stref lub enklaw stanowiących ponad 75 % terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub obejmujących obszary zlewni, które są wykorzystywane wspólnie z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej lub państwami trzecimi, których wykaz ogłasza Komisja Europejska.

§ 21. 1. Strefa lub enklawa uznane za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nieuznanym za wolne od tej choroby, utrzymują to uznanie, jeżeli:

- 1) są objęte nadzorem ukierunkowanym, który jest prowadzony z uwzględnieniem poziomu ryzyka;
- 2) w tej strefie lub enklawie nie podejrzewa się wystąpienia tej choroby.

2. Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefa lub enklawa położone na tym terytorium, uznane za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, utrzymują to uznanie, jeżeli:

- 1) są objęte nadzorem ukierunkowanym, który jest prowadzony z uwzględnieniem poziomu ryzyka — w przypadku gdy warunki panujące na tym terytorium nie sprzyjają wystąpieniu objawów klinicznych tej choroby;
- 2) na tym terytorium nie podejrzewa się wystąpienia tej choroby.

3. Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznane za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury utrzymuje to uznanie, mimo nieobjęcia nadzorem ukierunkowanym, jeżeli warunki panujące na tym terytorium sprzyjają wystąpieniu objawów klinicznych tej choroby.

§ 22. 1. Uznanie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefy lub enklawy położonych na tym terytorium za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury zawieszają się, jeżeli podejrzewa się, że na tym terytorium, w tej strefie lub enklawie zostały naruszone odpowiednie warunki utrzymania tego uznania określone w § 21.

2. W przypadku zawieszenia uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefy lub enklawy położonych na tym terytorium za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, powiatowy lekarz weterynarii stosuje środki określone w § 4 i 5 oraz § 12 i 13.

§ 23. Zawieszenie uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefy lub enklawy położonych na tym terytorium za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury uchyla się, jeżeli w wyniku przeprowadzonego dochodzenia epizootycznego nie stwierdzono naruszenia warunków zachowania tego uznania określonych w § 21.

§ 24. Uznanie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefy lub enklawy położonych na tym terytorium za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury cofa się, jeżeli w wyniku przeprowadzonego dochodzenia epizootycznego stwierdzono wystąpienie tej choroby.

§ 25. Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefę lub enklawę położone na tym terytorium, uznane za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury, w stosunku do których cofnięto to uznanie, ponownie uznaje się za wolne od tej choroby, jeżeli zostały spełnione warunki określone odpowiednio w § 15—17.

§ 26. Zawieszenia, cofnięcia oraz ponownego uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefy lub enklawy położonych na tym terytorium za wolne od nieegzotycznej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury dokonuje się w trybie określonym dla uznania te-

go terytorium, strefy lub enklawy położonych na tym terytorium za wolne od tej choroby, zgodnie z art. 60a ustawy.

§ 27. Przepisów § 15—26 nie stosuje się do ozdobnych zwierząt wodnych utrzymywanych w akwariach komercyjnych, sklepach zoologicznych, sklepach ogrodniczych, stawach ogrodowych lub hurtowniach, jeżeli obiekty te:

- 1) nie mają bezpośredniego kontaktu z wodami naturalnymi lub
- 2) są wyposażone w system oczyszczania ścieków ograniczający do dopuszczalnego poziomu ryzyko przeniesienia chorób zakaźnych tych zwierząt do wód naturalnych.

§ 28. Do wykonywania szczepień przeciwko chorobom zakaźnym zwierząt akwakultury stosuje się szczepionki dopuszczone do obrotu zgodnie z przepisami Prawa farmaceutycznego i rozporządzenia (WE) nr 726/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. ustanawiającego wspólnotowe procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i do celów weterynaryjnych i nadzoru nad nimi oraz ustanawiającego Europejską Agencję Leków (Dz. Urz. UE L 136 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 229).

§ 29. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lipca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla umieszczania na rynku zwierząt i produktów akwakultury (Dz. U. Nr 138, poz. 1158);
- 2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 marca 2005 r. w sprawie zwalczania chorób zakaźnych ryb (Dz. U. Nr 60, poz. 528 i Nr 138, poz. 1159);
- 3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 kwietnia 2006 r. w sprawie zwalczania niektórych chorób zakaźnych mięczaków (Dz. U. Nr 73, poz. 512 oraz z 2007 r. Nr 44, poz. 282).

§ 30. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *M. Sawicki*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa
i Rozwoju Wsi z dnia 6 lutego 2009 r. (poz. 198)

WYKAZ CHOROÓB ZAKAŻNYCH ZWIERZĄT AKWAKULTURY

I. Egzotyczne choroby zakaźne zwierząt akwakultury

- 1) epizootyczna martwica układu krwiotwórczego (Epizootic haematopoietic necrosis — EHN);
- 2) zakaźny zespół owrzodzenia (Epizootic ulcerative syndrome — EUS);
- 3) bonamioza (*Bonamia exitiosa*);
- 4) perkinsoza (*Perkinsus marinus*);
- 5) mikrocytoza (*Microcytos mackinī*);
- 6) zespół Taura (Taura syndrome);
- 7) choroba żółtej głowy (Yellowhead disease).

II. Nieegzotyczne choroby zakaźne zwierząt akwakultury

- 1) wirusowa posocznica krwotoczna (Viral haemorrhagic septicaemia — VHS);
- 2) zakaźna martwica układu krwiotwórczego ryb łososiowatych (Infectious haematopoietic necrosis — IHN);
- 3) zakażenie herpeswirusem koi (Koi herpes virus — KHV);
- 4) zakaźna anemia łososi (Infectious salmon anaemia — ISA);
- 5) marteilioza (*Marteilia refringens*);
- 6) bonamioza (*Bonamia ostreae*);
- 7) zespół WSS (White Spot Syndrome).